

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: sobota, 12, lipiec 2025 16:03

Anna Dąbrowska

Odslony: 749

Do proponowanej kwoty bazowej zastrzeżenia mają nie tylko samorzady, ale i Ministerstwo Finansów. Ich stanowiska nie idą jednak w parze.

W czwartek, 10 lipca, odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W porządku obrad znalazło się kilka tematów.

Nieodpłatna pomoc prawna wciąż bez należytej dotacji

Ważnym punktem była dyskusja nad projektem *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości kwoty bazowej w 2026 r.*, zgodnie z którym kwota bazowa stanowiąca podstawę ustalenia wysokości dotacji na finansowanie zadań polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej miałyby wynosić od stycznia 2026 r. 6310 zł.

Związek Powiatów Polskich zgłosił uwagi co do wysokości kwoty, która zdaniem organizacji została stanowczo zaniżona oraz określona z naruszeniem ustawy o finansach publicznych oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Zastrzeżenia do projektu wpłynęły także ze strony Ministerstwa Finansów.

– Pismo z 1 lipca stawia nas w takiej dosyć trudnej sytuacji, ponieważ Minister Finansów chciałby, żeby ta kwota bazowa najprawdopodobniej została podniesiona tylko o 3% – referowała Natalia Szulik, Naczelnik Wydziału Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Ministerstwie Sprawiedliwości. – Prosi nas również o przedstawienie szerszego uzasadnienia, przede wszystkim w kontekście efektywności funkcjonowania systemu nieodpłatnej pomocy prawnej i tak naprawdę nas bardziej martwi ten drugi fragment, ponieważ byliśmy w takiej sytuacji, że Minister Finansów prosił nas o przedstawienie takiego szerszego kontekstu i kończyło się to później w ogóle niepodniesieniem kwoty bazowej. Także my będziemy jeszcze do Ministerstwa Finansów zwracać się z pismem. Po naszej stronie, prośba, żeby może Związek Powiatów Polskich, a może, żeby sama Komisja Wspólna albo ten Zespół też się zwrócił do Ministra Finansów, żeby utrzymać tę kwotę bazową w tej maksymalnej wysokości, którą my zaproponowaliśmy, czyli ten wzrost 3,38, ponieważ mieści się on w limitach, które obecnie procedujemy.

Patrycja Grebla Tarasek z ZPP podtrzymała uwagę dotyczącą wysokości kwoty bazowej.

– Oczywiście z takim pismem możemy wystąpić – zgodziła się. – Niemniej państwo po naszych uwagach na pewno też wiedzą, że ta wysokość kwoty, którą państwo proponują, jest niesatysfakcjonująca. My te swoje uwagi powielamy już od kilku dobrych lat. Co najmniej czterech, jak nie pięciu. No i oczekujemy, że państwo coś w końcu w kierunku nieodpłatnej pomocy prawnej zrobią, bo ten system w takim wymiarze, jak on teraz wygląda, po prostu dalej funkcjonować w sposób efektywny nie może; więc oczekujemy też jakiś większych zmian.

W podobnym tonie wypowiadał się **Marek Wójcik** ze Związku Miast Polskich.

– Ten przelicznik 3,38 byłby do przyjęcia wtedy, gdybyśmy startowali od kwoty racjonalnej – mówił. – (...) my chętnych do doradztwa prawnego już prawie w ogóle nie mamy. Jakość tych usług spada. Za chwilę będziemy mieli wszyscy problem, dlatego że osoby, które będą dotknięte tym doradztwem

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: sobota, 12, lipiec 2025 16:03

Anna Dąbrowska

Odslony: 749

---

prawnym, będą mogły mieć uzasadnione zastrzeżenia co do jakości tych usług. (...) my jesteśmy bliscy tego, że będziemy prosili o to, aby w tej sprawie znaleźć inne podmioty, które będą realizowały te zadania. Niech ktoś inny próbuje znaleźć rozwiązanie problemu, którego rozwiązać się nie da. (...) moim zdaniem powinniśmy mówić przy wzroście tej stawki o wysokościach kilkudziesięcioprocentowych, a nie kilkuprocentowym wzroście.

Natalia Szulik nie pozostawiła nadziei na to, że taki wzrost w najbliższym czasie nastąpi.

– Raczej wątpię, żebyśmy dostali więcej, niż 3,38. Ograniczają nas limity, które dopiero procedujemy i limity, które zostały też oczywiście pomniejszone przez Ministerstwo Finansów na przestrzeni tych 10 lat o 113 mln zł – tłumaczyła.

Bernadeta Skóbel z ZPP zasugerowała, że sprawa powinna być omawiana na posiedzeniu Zespołu do Spraw Systemu Finansów Publicznych. Marek Wójcik, zgadzając się z tym spostrzeżeniem, zapewnił, że poruszy temat na tymże posiedzeniu, mającym odbyć się nazajutrz.

Wsparcie zamiast ubezwłasnowolnienia

Na posiedzeniu skonsultowany został projekt *ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji*. Akt ma na celu zastąpienie ubezwłasnowolnienia, zarówno częściowego, jak i całkowitego, instrumentami wspieranego podejmowania decyzji. Wprowadza instytucje asystenta prawnego, kuratora wspierającego, kuratora reprezentującego, a także pełnomocnika rejestrowanego.

Resort uwzględnił uwagi, które miały największe znaczenie dla samorządów. Kilka uwag ZPP nie znajdzie odzwierciedlenia w projekcie, m.in. postulat stworzenia bardzo szybkiej (maksymalnie do 48 godzin) ścieżki rozpatrywania przez sądy spraw związanych z uzyskiwaniem przez kuratora wspierającego zezwolenia w zakresie przyjęcia osoby wspieranej do placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym zakładu opiekuńczo-leczniczego lub pielęgnacyjno-opiekuńczego, domu pomocy społecznej lub hospicjum.

– Nie uwzględniliśmy tej uwagi – mówiła przedstawicielka resortu. – Wyjaśniliśmy, że zgoda, o której mowa w tym art. 20 nie dotyczy sytuacji zagrożenia życia osoby wspieranej. Jeżeli chodzi o kwestię zagrożenia życia, to art. 7 ustawy o prawach pacjenta i rzeczniku praw pacjenta ust. 1 reguluje sytuację, kiedy jest zagrożone życie albo zdrowie danej osoby, czyli pacjent ma prawo do natychmiastowego udzielenia świadczeń zdrowotnych ze względu na zagrożenie zdrowia lub życia. (...) w sytuacjach nagłych znajdują tutaj zastosowanie przepisy ustaw medycznych, czyli ta ustawa o rzeczniku praw pacjenta i prawach pacjenta, jak również ustawa o ochronie zdrowia psychicznego (...)

Związek Powiatów Polskich pozostał przy swoim stanowisku.

*– Ja nadal uważam, że powinniśmy stworzyć taką szybką ścieżkę dostępu do tych ośrodków – mówiła **Patrycja Grebla-Taresek** podając jako argumentację przykład pacjenta po udarze lub w śpiączce, którego życie nie jest zagrożone, ale wymaga on opieki.*

Ostatecznie Zespół zarekomendował pozytywną opinię do projektu.

Rozporządzenie o ochronie ludności – po raz drugi „na stole”

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: sobota, 12, lipiec 2025 16:03

Anna Dąbrowska

Odsłony: 749

W porządku obrad pojawił się, opiniowany już 12 czerwca (opinia pozytywna z uwagami), projekt *rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie sposobu utrzymywania zasobów ochrony ludności przez obowiązane organy ochrony ludności*.

Rozporządzenie określa wytyczne realizacji obowiązku zapewnienia zasobów ochrony ludności niezbędnych do wykonywania przez co najmniej 3 dni trwania zagrożenia zadań ochrony ludności i obrony cywilnej, o których mowa w art. 33 ust. 3. ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej.

– Wróciliśmy do państwa przede wszystkim dlatego, iż skreśliliśmy w uzgodnionym z państwem tekście zdanie, które zostało wprowadzone na wniosek strony samorządowej – mówił przedstawiciel strony rządowej. – § 4 ust. 2.: „Paliwo w magazynie przechowywane powinno być w miarę możliwości w oddzielnych strefach pożarowych”. Tak brzmiało to zdanie. (...) Po głębszej refleksji doszliśmy do przekonania, iż jest to dublowanie przepisów i wchodzenie w inne materie. A ponieważ nie wchodzimy w sprawy BHP, warunków znoszenia obiektów budowlanych, mogą tak długo mnożyć, więc z tego powodu prosimy o potwierdzenie tamtej opinii. Bez tego zdania.

Oprócz tego, w nowej wersji projektu w § 2 ust. 3 wskazano, że zasoby ochrony ludności na obszarach kraju, w których występują szczególne lokalne rodzaje zagrożeń utrzymuje się w miarę możliwości poza obszarami bezpośredniego oddziaływania tych zagrożeń (realizacja zasady odporności). Przepis ten stosuje się odpowiednio do magazynowania zasobów. Z kolei w § 5 doszczegółowiono, iż ilość i rodzaj utrzymywanych zasobów ochrony ludności ustala się w sposób uwzględniający rodzaje zagrożeń w poszczególnych obszarach kraju.

W wyniku uwag dotyczących zapasu paliwa, zgłoszonych do nowej wersji projektu przez Związek Województw RP, strona rządowa wprowadziła dodatkowo zmianę pierwszego zdania § 4 ust. 2, w którym zapisano, że zapas paliwa wymienia się po 6 miesiącach na „wymienia się go w okresie 6 miesięcy”.

Zespół wydał pozytywną opinię wiązącą do projektu.

USC nie tylko miejscem ślubu, ale i...rozvodu?

Na posiedzeniu dyskutowano na temat projektu *ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw*.

Nowelizacja ma na celu wprowadzenie możliwości pozasądowego rozwiązania małżeństwa (rozvodu pozasądowego). Rozwiązanie małżeństwa ma następować w drodze czynności podejmowanych przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, który będzie weryfikował spełnienie ustawowych przesłanek rozvodu pozasądowego i dokona odpowiednich wpisów w rejestrze stanu cywilnego. Rozwód pozasądowy ma stanowić jednak wyjątek od reguły rozwiązania małżeństwa przez sąd i być możliwy tylko w przypadku nieposiadania wspólnych małoletnich dzieci oraz po co najmniej rocznym stażu związku małżeńskiego. Konieczną przesłanką jest również zupełny i trwały rozkład pożycia.

ZPP nie zgłaszała uwag do projektu. Pojawiły się one jednak ze strony Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych.

– Niestety, po konsultacji z wieloma kierownikami, nie możemy się zgodzić na wdrażanie rozwiązań

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: sobota, 12, lipiec 2025 16:03

Anna Dąbrowska

Odslony: 749

---

*sprzed dwóch dekad – argumentował **Sławomir Wojciechowski**. – Mówię tu o procesie prowadzenia dokumentacji w postaci papierowej itd. (...) to jest bardzo odpowiedzialna, całkowicie nowa instytucja, jeżeli chodzi o samorządy. Nigdy wcześniej rozwody nie były przeprowadzane w urzędach stanu cywilnego i musi być odpowiedni plan przygotowania pracowników urzędów do tej procedury i też nakład środków na jakieś szkolenia, przygotowanie, ale też w ogóle weryfikacja czy my jesteśmy w stanie takie zadanie obsługiwać: pod kątem lokalowym, organizacyjnymi itd.*

Organizacja krytykuje m.in. wymóg jednoczesnej obecności małżonków w trakcie składania oświadczeń o rozwodzie przed kierownikiem USC czy pisemnej formy zapewnienia potwierdzającego występowanie przesłanek rozwiązania małżeństwa w drodze rozwodu pozasądowego.

Projekt będzie opiniowany przez Zespół po zakończeniu konsultacji społecznych.

Większe sankcje za powodowanie zagrożeń pożarowych

Strona rządowa przedstawiła projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wykroczeń oraz ustawy – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Akt ma na celu zminimalizowanie zagrożeń pożarowych.

*– Na posiedzeniu rządu z uwagi na ten ostatni pożar Biebrzy oraz wszystkie wcześniejsze poważne pożary – i to nie tylko dotyczące przyrody w stanie wolnym, ale również inne wszystkie pożary, które dotknęły różne części Polski – postanowiono dokonać przeglądu przepisów penalizujących czy też regulujących obchodzenie się z ogniem w taki sposób, żeby dopasować je do tych zmieniających się sytuacji i społecznych, i klimatycznych – wyjaśniał Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego w Ministerstwie Sprawiedliwości **Bartosz Jakubowski**. – (...) wspólnie uznaliśmy, że takich zmian wymagają przepisy kodeksu wykroczeń i w tym zakresie chcemy zmienić niewiele, bo w istocie art. 82 (...). Początek tego przepisu brzmi: „kto dokonuje czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnianie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji polegających na”. I tu są poszczególne elementy, które mogą m.in. spowodować pożar (...) Przeglądając sankcje za poszczególne typy w ramach tego wykroczenia, ustaliliśmy, że (...) eliminacji powinna ulec kara nagany. Z drugiej strony w jednym z paragrafów tej jednostki redakcyjnej nie było kary ograniczenia wolności. W tym zakresie uznaliśmy, że ona trochę ogranicza sędziowskie uznanie, więc tę karę ograniczenia wolności dodaliśmy. Więc w tym zakresie, w stosunku do całej jednostki art. 82, czyli tych wszystkich czynności wykonawczych związanych ze spowodowaniem pożaru, będzie ujednoczona siatka możliwych sankcji karnych w postaci aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.*

W projekcie przewidziano również podwyższenie maksymalnej kwoty grzywny za wymienione czynności z 5 tys. zł do 30 tys. zł oraz maksymalnej kwoty mandatu do 5 tys. zł.

Projekt ma zostać skonsultowany w trybie obiegowym do 14 lipca godz. 10.00. Związek Powiatów Polskich nie ma do niego zastrzeżeń.

Sprawy różne

Związek Powiatów Polskich zwrócił się z wnioskiem o odpowiedź na pytania dotyczące wytycznych do wojewódzkich planów ewakuacji: Czy Rządowe Centrum Bezpieczeństwa opracowało i przekazało wojewodom wytyczne dla wojewódzkich planów ewakuacji oraz czy na podstawie tych wytycznych lub we własnym zakresie poszczególni wojewodowie przekazali samorządom gminny i powiatu instrukcje w

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: sobota, 12, lipiec 2025 16:03

Anna Dąbrowska

Odsłony: 749

---

jaki sposób mają przygotować wkłady do wojewódzkich planów ewakuacji?

Odpowiedź strony rządowej zostanie przesłana pisemnie.

Dodatkowo ZPP poprosił o informację na jakim etapie znajduje się procedowanie rozporządzenia dotyczącego ewidencji budowli ochronnych i kiedy można spodziewać się jego pełnego tekstu legislacyjnego. Zgodnie z odpowiedzią Naczelnika Wydziału Ochrony Ludności w Departamencie Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego **MSWiA Romana Jaworskiego**, dokument ma zostać opublikowany do końca tygodnia. Nawiązując do pytań w zakresie planów ewakuacji zapewnił, że Ministerstwo nie zostawia samorządowców bez wsparcia.

– W dniu jutrzejszym jest odprawa z wojewodami, więc jednym z punktów będzie również kwestia w ogóle opracowania planów ewakuacji na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy. Szczegółowe wytyczne do opracowania wojewódzkich planów zostały zatwierdzone przez Dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa w dniu 18 czerwca. Te wytyczne trafiły po konsultacjach również z urzędami wojewódzkimi do wojewodów. W tej chwili trwają konsultacje, ale z naszych informacji wynika, że także po regionie Polski jakby troszeczkę nie do końca jest jednolita formuła współpracy administracji rządowej z samorządową, więc jutro m.in. ten temat związany z przygotowaniem opracowania planu ewakuacji będzie poruszany na odprawie z wojewodami, którą prowadzi pan minister Leśniakiewicz – mówił.

Marek Wójcik zwrócił się z pytaniem o termin pojawienia się tzw. rozporządzenia schronowego. Z odpowiedzi strony rządowej wynika, że temat jest finalizowany.

Michał Cyrankiewicz-Gortyński z Unii Metropolii Polskich zwrócił się z propozycją przedstawienia na kolejnym posiedzeniu Zespołu stanu prac nad zmianami ustawy o strażach gminnych, prowadzonych przez powołaną do tego celu grupę roboczą.

Z powodu braku na posiedzeniu przedstawicieli Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Zespół nie podejmował dyskusji na temat *projektu rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie maksymalnej wysokości opłat za sporządzenie odpisu lub kopii dokumentacji o czasowym okresie przechowywania*. Akt ten jest na etapie uzgodnień międzyresortowych.